СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 80. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 7-го квітня, 1937. VOL. XLV. No. 80. Jersey City, N. J., Wednesday, April 7, 1937. THREE CENTS

СЕНАТ ПОВАЛИВ ОСУД СИДЯЧИХ СТРАЙКІВ

ВАШИНҐТОН.—Підчас голосування над вуглевим законопроєктом Ґофія й Винсона в сенаті конґресу прийшло теж до голосування над поправкою сенатора Бирнса до цього проєкту, на основі котрої малося признати сидячі страйки „безправними й противними здоровій публичній політиці". Поправка проти сидячих страйків упала, бо за неї заявилися 36 сенаторів, проти 48.

По відкиненню цеї поправки сенат приступив скоро до голосування над самим законопроєктом і приняв його протягом одної години.

Замітно, що між сенаторами, що голосували за заборону сидячих страйків, було 24 демократів, як: Ковпленд з Ню Йорку, Дофі з Висканcина, Мур з Ню Джерзі, Тайдинґз з Меріленду.

ДЕМОНСТРАНТИ ЗАСІЛИ В СТЕЙТОВІЙ ЛЕҐІСЛЯТУРІ.

МИНЕАПОЛИС. — До салі нарад стейтової леґіслятури зайшла демонстрація коло тисячі осіб, щоби заставити стейтову леґіслятуру ухвалити резолюцію за Рузвелтів плян реформи федерального судівництва та ріжні реформи для робітників і фармерів. Демонстранти засіли в леґіслятурі й загрозили, що будуть там сидіти три місяці, якщо леґіслятура не ухвалить їх бажання.

ДАЛЬШІ ЗАХОДИ ЗА ЗАБОРОНУ СИДЯЧИХ СТРАЙКІВ.

ВАШИНҐТОН. — Клер Гофмен, републиканський конґресмен з Мішіґену, вніс проєкт закона проти сидячих страйків. Якби цей законопроєкт був ухвалений, всі робітничі юнії мусіли би реґіструватися в департаменті праці, інакше не мали би права орґанізувати робітників. Юнія мала би відповідати за всякі шкоди для підприємства, що вийшли з сидячого страйку.

ВСТАНОВИЛИ ВИСОТУ ВІДШКОДУВАННЯ ЗА ВИБУХ НА БЛЕК ТОМІ.

ВАШИНҐТОН. — Підчас одної розправи показалося, що американський і німецький уряди заключили минулого липня в Мінхені угоду, на основі котрої Німеччина має заплатити Америці відшкодування за вибухи амуніції на Блек Том і Кинґзленді, в Ню Джерзі, в сумі 22 міліони 474 тисячі 736 долярів.

РІЧНИЦЯ ВИПОВІДЖЕННЯ ВІЙНИ НІМЕЧЧИНІ.

ВАШИНҐТОН. — Дня 5 квітня минуло 20 літ від виповідження війни Злученими Державами Німеччині. Загальну увагу звертає факт, що річниця минає без великих церемоній. Замісць святкувати вступлення до війни й побіду, Америка займається тепер думкою, як не дати втягнутися в нову війну.

Секретар стейту, Кордел Гол, промовляючи в передодень річниці з нагоди надання йому медалі Фундації Вудрова Вилсона, осуджував перегони в збросннях, кажучи, що вони мусять довести або до нового мілітарного вибуху або до економічної катастрофи.

Ґенерал Першинґ, що був головним командантом американських військ у світовій війні, каже в своїй ювилейній заяві, що над світом збираються нові воєнні хмари, але тільки божевільна людина хотіла би пхнути свій народ у цю війну.

СТРАЙК ҐАЗЕТЯРІВ.

НЮ ЙОРК. — Ґазетярська юнія „Нюзпейпер Ґілд" потвердила страйк ґазетярів при щоденнику „Лонґ Айленд Дейлі Прес". Перед будинком ґазети в Джемейці появилися в понеділок пікети, числом коло сто. Вони носили таблиці з написами, що редакційні робітники добиваються „життевої заплати". Між пікетами було 18 робітників, що пишуть редакційні статті.

Власники ґазети предложили юнії пропозицію полагодження страйку, обіцюючи приняти 40-годинний тиждень праці; 2-тижневі платні вакації; на випадок виповідження, заплатити стільки тижнів наперед, скільки літ відправлений працював при ґазеті; піднесення робітничої заплати робітникам, деяким по 10 долярів у тиждень. Страйкарі домагаються правильної заплати, ухваленої ґазетярською юнією для цеї околиці.

ШУКАЮТЬ ЗА ПРОПАВШИМ ЛІТАКОМ.

ҐАЛОП (Ню Мексико). — Один 11-літній хлопчина каже, що він бачив, як у недалеких горах, коло Алпіна, в Аризоні, впав на землю великий літак. Догадуються, що це був великий пасажирський літак підприємства Доґласа, що пропав без вісти останньої суботи з 8 людьми. Уряд робить пильні пошукування.

ПОГОНЯ ЗА РІЗЬБАРЕМ, ПІДОЗРЕНИМ ЗА ПОТРІЙНЕ ВБИВСТВО.

НЮ ЙОРК. — Міська поліція видала гончі листи за 29-літнім різьбарем Робертом Ірвином, що на її думку вбив паню Марію Джідіон, її дочку Вероніку й їх комірника Бирнса в передодень Великодня.

Поліція каже, що вона попала на його слід на основі розсліду цвяха для розбивання леду, котрим пробито жертви. Мотивом для вбивства жінок, на її думку, було бажання пімсти, комірника, мовляв, убив просто, бо попав йому під руки. Свідки зізнали, що Ірвин нераз відгрожувався родині й носив при собі інструмент, подібний до цього, котрим доконано вбиства.

В НІМЕЧЧИНІ ДОЗВОЛЕНО ДВОБОЇ.

БЕРЛІН. — Німецький уряд видав розпорядження, на основі якого дозволено поєдинкуватись усім громадянам в Німеччині, без огляду на їх клясове походження. Колись поєдинкувались тільки аристократи і студенти на університетах. Тепер позволено усім, з поясненням, що поєдинок це оборона чести; а честь мають всі громадяни.

МУЗЕЙ ШЕВЧЕНКА В КИЄВІ.

В Києві, на Хрещатицькому переулку, в домі ч. 8., де колись жив Т. Шевченко, уладжено музей, присвячений Кобзареві України. В цьому Музею зібрані матеріяли про дитячий вік Шевченка, про його перебування на засланні, його дневники, рисунки, картини, тощо.

ВІНДА ВІДРІЗАЛА ДИТИНІ ГОЛОВУ.

У великому товаровому домі „Ґалері Ляфает" у Букарешті трапився недовно жахливий випадок. Пятилітній синок майора Думітріо перехилився через небезпечне поруччя сходів. У цьому моменті згори надїхала вінда й відрізала дитині голову.

ВСЕ ДЛЯ ГРОША!

В м. Існа (в Єгипті) викрили, що збирачі худобячих костей та ріжних відпадків для одної торговельної фірми в Олександрії розкопували цвинтарі й цим робом побільшали свої зарібки. Таке вони робили вже сім літ!

ЗЇЗД ПОЛЬСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ У ЛЬВОВІ.

Відбувся у Львові зїзд польських журналістів із 3-ох полудневo-східніх воєвідств. Зїзд скликало „Зжешене Дзєннікажи Польскіх Зем Полудньово-Всходніх", яке створилось недавно по розломі у „Синдикаті дзєннікажи львовскіх". На зїзд приїхали представники ріжних провінціональних польських часописів. Ухвалено низку резолюцій, в яких підчеркнено конечність посилення польської пресової пропаґанди в Галичині. Окрема точка резолюцій присвячена „опіці над польським станом власности землі і нерухомостей та широка акція, щоб наситити польським елементом міста й містечка полудневo-східних воєвідств".

СМЕРТЬ В ОГНІ.

ПОРТ АЛЕҐЕНІ (ПА). — У пожарі деревляного дому Джералда Свізія згоріли 6 дітей родини в віці від 5 місяців до 13 літ. Родичі були тяжко попарені.

ЗА ЩО ВІДІБРАНО В НІМЕЧЧИНІ ДЕБІТ ФРАНЦУЗЬКОМУ ЩОДЕННИКОВІ?

На терені Німеччини відібрано дебіт паризькому щоденникові „Л'Евр". Причиною такого зарядження німецьких властей було те, що цей часопис ширив тенденційні вісти про німецьку закордонну політику, зокрема про німецькі пляни в Марокку та про політичні потягнення німецького уряду в Римі й у Відні в звязку зі справою реставрації Габсбурґів. Крім того „Л'Евр" мав тісні звязки з совєтською амбасадою в Парижі.

БУДУЮТЬ КОЛЬОСАЛЬНИЙ МІКРОСКОП.

В торонтонському університеті викінчують будову нового мікроскопу, що матиме змогу побільшувати предмети 50 тисяч разів. Експерименти над таким мікроскопом відбуваються в Німеччині і в Злучених Державах, але оце спершу вдалося ученим Торонта збудувати бажаний апарат. Сила існуючих мікроскопів побільшувати предмети є невелика, бо вдається побільшувати предмет лише 2,500 разів і то при помочі лучів світла. Новий апарат уживатиме тільки електричних лучів, електронів, а це тому, бо луч електронів проніме такі місця,яких не може протяти луч світла.

ВИСЛІД МІЖНАРОДНЬОГО ШОПЕНІВСЬКОГО КОНКУРСУ У ВАРШАВІ.

Вислід міжнародного Шопенівського конкурсу у Варшаві, який на днях закінчився, приніс перемогу представникам Сов. Союзу: першу нагороду Президента Польщі (5,000 зол.) дістав 23-літній одесит Яків Зак, другу (2,500 зол.) 16-літня Роза Тамаркіна. Третю нагороду дістав поляк Вітольд Малцужинський; четверту англієць Ленс Доссор, пяту мадярка Аґі Ямбор. Як бачимо з цього і попередніх конкурсів, у батьківщині Шопена, Польщі, в якій стільки грають і так культивують великого ґенія фортепіяну Шопена, рівень „шопеністів" куди нижчий від інших країв, головно від СССР, країни „вроджених" піяністичних талантів.

ЦІКАВА НАХІДКА З КНЯЖОЇ ДОБИ.

Музей НТШ дістав від п. М. Мельничука, ревізора РСУК-у, цікаву нахідку із Крилосу, як зразок гончарської плястики із княжої доби. Є це горішня половина маленької глиняної фіґурки, що представляє бородатого мужчину у типовій шапці на голові, якої вигляд добре знаний із кольорових мініятюр на рукописах XI—XII. ст. Пояс, яким тоді підперізувалися, зазначений кількома поземими рисками. Ціла фіґурка булаб цінним причинком до пізнання української ноші у княжих часах.

НЕЛЕҐАЛЬНИЙ СКЛАД БРОШУР.

У Варшаві викрила поліція в домі ч. 46. при вул. Довгій нелеґальний склад видань і пропаґандових летючок Дослідників Св. Письма. Ці брошури й друки перевезли до комісаріяту.

УКРАЇНЕЦЬ ДІСТАВ УРЯДОВУ ПОСАДУ.

Провінціональний уряд в Альберті іменував недавно п. Павла Лесюка, учителя в мондерськім окрузі, інспектором муніципальних справ. Є це, як здається, один з перших українців, що дістав урядову посаду від теперішнього уряду Соціяльного Кредиту.

ПОЛЬОНІЗУЮТЬ НАВІТЬ УКРАЇНСЬКІ ПРІЗВИЩА.

Польське видавництво „Трибуна" у Варшаві розіслало недавно гр.-кат. деканальним урядам у Галичині обемисту книжку п. з. „Інформатор Католицького Костела в Польщі на 1936/7 р." Знаходимо там дивоглядно перекручені недопізнання прізвища гр.-кат. духовенства, як: замісць о. Д. Лопатинський є ks. D. Łopaciński; замісць о. Григорій Гірняк — Grzegorz Górniak, о. Василь Лициняк — Bazyli Liciniak; о. Гаврилюк — ks. Gawryluk; о. Гавриїл Костельник — Gabriel Kościelnik; о. Мишковський — ks. Mieszkowski; о. Петро Дзедзик — ks. Piotr Dziedzik; о. Побігушка — ks. Pobieguszka; о. Галандюк — ks. Gałandziuk; о. Йосиф Дикий — ks. Józef Dziki; о. Прийма — ks. Przyjma; о. Давидяк — ks. Dawidzuk; о. Стернюк — ks. Ścierniuk; о. Іван Райтеровський — ks. Jan Rajterzewski; о. Коґутяк — ks. Koguciak; о. Вергун — ks. Wergun; о. Лев Залужний — ks. Leon Załęzny. Церква св. Юра у Львові названа kościół św. Gregorza. Так перекручено багато інших прізвищ і назв.

47,164 СТУДЕНТІВ У ВИСОКИХ ШКОЛАХ У ПОЛЬЩІ.

В академічному році 1935/36 було у високих школах 47,164 слухачів, з того 12,663 жінки. Римо-католицького віроісповідання було 36,731 осіб, греко-католицького 1,343, евангелицького 1,315, православного 1,343, мойсеєвого 6,207, інших 143. Перша студентка записалася на Гірничу Академію щойно в році 1928/29 (525 мужчин), але за рік зрезиґнувала. В 1933/34 р. до Гірничої Академії були записані чотири студентки. Перший раз жінки записалися на теольоґію й канонічне право в 1928/29 р.

РОЗВЯЗАЛИ ЧИТАЛЬНЮ „ПРОСВІТИ".

Турчанський староста розвязав читальню „Просвіти" в селі Вовче, що існувала 36 літ. За причину подано недозволену діяльність.

ЖЕРТВА ДЕНАТУРУ.

В Лібухорі турчанського повіту на весіллі у Луця Цитрина давали гостям пити припраплений денатурований спірт. Наслідки були страшні: 80-літній господар Гафиц умер, а 35-літній Гатун осліп.

СЛУХИ, ЩО НІМЕЧЧИНА ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ДО СОВЄТІВ

ЛОНДОН.—Від кількох тижнів кружляють слухи, що Німеччина політично зближається до Совєтів й на старий лад старатиметься заключити зі Совєтами союз, в роді такого, як був заключений в Рапалльо. Що ці слухи мусять мати якусь частину правди, доказує факт, що про можливість такого зближення говорять тепер в найповажніших англійських часописах. Як причину такого зближення подають це, що ґіґантичні зброєння Анґлії остаточно розвіяли надії німців, що на випадок війни на Сході Анґлія залишиться невтральною. Маючи на Заході таких противників ак Анґлія і Франція, для Німеччини булоб неможливим зачинати війну на Сході. Крім того говорять, що з економічного боку потрібно для Німеччини Совєтів, бо німецька економічна політика, що прямує до самовистарчальности, мала заломитися.

УКРАЇНЕЦЬ ПОЧЕСНИМ ГОЛОВОЮ СОЮЗУ ЗАКОРДОННИХ ЖУРНАЛІСТІВ.

БЕРЛІН. — На останніх загальних зборах Союзу Закордонних Журналістів в Берліні обрано дотеперішнього довголітнього голову проф. д-р З. Кузелю, українця, за його працю і заслуги для цеї орґанізації, почесним головою Союзу.

БЛАХМАН НЕВТРАЛЬНОСТИ В ЕСПАНСЬКИХ СПРАВАХ.

ЛОНДОН. — З анґлійських достовірних джерел доносять, що недавню побіду червоних над революціонерами треба приписати фактови, що червоні дістали від Совєтів 140 скоро-літаючих бомбових літаків. Ці літаки можуть робити 280 миль на годину й нести велику скількість бомб. Мотори цих літаків еамериканські, тільки крила і кадовб совєтського виробу. Їх перепачковано через Францію.

ПАРИЖ. — Французькі часописи, що симпатизують з ґен. Франком, а поборюють большевизм, розкривають, що крізь Францію цілий час червоні перепачковують воєнні літаки. Ці літаки є головно анґлійського або голяндського виробу. Пачкується їх в той спосіб, що чужі летуни, враз зі своїми літаками, приїздять до Парижа. Звідтам французькі летуни везуть літаки до Тулюзи. В Тулюзі перебирають їх еспанські летуни, що подають формально якесь інше місце призначення, не-еспанське. Та подорозі вони ніби заблукавшись — прибувають до Валенсії, столиці червоних.

ІТАЛІЯ ЗАКИДУЄ ФРАНЦІЇ ЗЛОМАННЯ НЕВТРАЛЬНОСТИ.

РИМ. — Представник італійського уряду заявив, що італійський уряд має удокументовані факти, що Франція цілий час, хоч говорила багато про невтральність, сама цю невтральність ламала. Італія має докази, що впродовж останніх двох тижнів еспанські червоні дістали за підмогою Франції 109 боєвих літаків, серед яких були 50 літаків таки французького виробу. Далі бельґійська фабрика амуніції в Лієж виробляє для еспанських червоних 50,000 крісів і 10,000 пістолів, на які замовлення формально зробила Франція. Також французький уряд „народного фронту" веде переговори з одною чехословацькою фабрикою в цілі закупу 20,000 крісів і 50 міліонів набоїв. Маючи на увазі ці факти, представник італійського уряду погрожував, що коли так далі буде, то Італія виступить з „комітету невтручування в еспанські справи" і зачне на власну руку робити в еспанських справах те, що уважатиме за відповідне.

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ НАСТУПАЮТЬ НА БІЛЬБАО.

ЕНДАЄ (Франція). — Революційні війська, під проводом ґен. Еміліо Моля,, поступають вперед, в напрямі на Більбао. Вони на 10-милевому відтинку розбили цілком червоні війська й зробили там пролом. Також заняли одно ключеве місто Очандіяно, з якого ведуть добрі биті гостинці до Більбао. — В околицях Кордоби наступають червоні війська і захопили місточко Ля Ґранхуеля. В околицях Мадриду ,на фронті Ґвадаляхара, революціонери перейшли до офензиви. Їх наступ здержано.

ЦУКРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН. — Тут розпочалася економічна конференція представників 23 держав, що має за завдання унормувати міжнародню торговлю цукром. Внаслідок великої заграничної конкуренції ціна на цукор на міжнародніх ринках спала до тої міри, що покриває ледви малу частину коштів самої продукції. Решту мусить покривати уряд у формі експортових бонусів. Згадана конференція має цю справу наладнати.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 цент.ві

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СПІВПРАЦЯ З РІДНИМ КРАЄМ

Львівське „Діло" порушило дуже важне питання відносин української іміґрації до Рідного Краю, зглядно Рідного Краю до розкинених по світі українських іміґрантів. У статті під заголовком „Як звязати земляків на чужині з Рідним Краєм" намагається цей часопис знайти відповідь на це питання.

Як бачимо, порушено справу, про яку ми вже нераз писали в нашім орґані. Та наші голоси лишалися без відповіди. Брак таких відповідей виправдували звичайно в старім краю тим, що наш часопис до краю не доходить. Це правда. Але всежтаки, принаймні тепер, можна його дістати в бібліотеці Наукового Товариства ім. Шевченка. І можна ще й іншим способом запізнатися з думками української іміґрації в Америці. А як цього нема, то це значить, що відносини не дуже багато відмінні від тих, про які писала „Свобода" тому 40 років, стверджуючи, що в старім краю майже нема людей, щоб ставилися наскрізь серіозно до української іміґрації. Тоді писалося, що старокраєві провідні люди, коли мова про українську іміґрацію в Америці, цілковито не визнаються на тім, що іміґрація собою уявляє, які має проблєми та як їх розвязує. Колиж тепер візьмемо під увагу, що це наше життя в Америці стало куди складнішим, та що тих важних проблєм до розвязання є куди більше, то, коли іде про розуміння нашого положення провідними колами старого краю, справа стоїть ще гірше ніж тому 40 років. А гірше тому, бо наше положення в Америці є цілковито відмінне під національним оглядом від того, яке було тоді, коли був щораз то новий і щораз більший приплив нових українських іміґрантів. З подібної причини і інші народи в Европі ставляться тепер до своїх іміґрацій в Америці з особливою опікою. Німеччина і Італія намагаються всіми можливими засобами сціпити свої іміґрації з матірним краєм. А навіть Польща, як пише саме „Діло", переводить навіть на українських землях збірки грошеві на допомогу полякам за межами Польщі. Навіть є „Товариство опіки над закордонною Польонією", що веде акцію злуки закордонних поляків з Польщею. Значиться, що й українцям в краю требаб зачати інакше думати про свої обовязки — супроти української іміґрації. Ось так розумуючи, „Діло" пропонує заснувати в краю „Товариство співпраці з закордонними українцями", щоб, коли не грошево, то хоч морально допомагати українцям поза межами рідних земель у плеканні рідної мови, культури і національного шкільництва.

Витаємо цю думку в надії, що може з неї буде якийсь вислід, себто, що може знайдеться вкінці такий гурт людей у старім краю, що зорґанізуються у товариство й візьмуться в першу чергу за серіозне студіювання української іміґрації в тих ріжних краях, де вона знаходиться. Бо доперва потім буде можна говорити і про інші справи.

УКРАЇНА, ГУНИ І ПАН ПОЛТАВЕЦЬ-ОСТРЯНИЦЯ

(Для „Свободи" з Праги).

I.

Перед нами невелика книжечка, видана 1936 року, але без зазначення місця: „Ідеольоґія українського вільного козацтва — УНАКОР". На обкладинці образок могили Шевченка і уривок „Заповіту", правда, з правописними помилками і з перекрученням поетових слів.

Що воно таке УНАКОР? З книжки дочитуємося, що це скорочена назва „Українського Національного Козацького Руху", і що на чолі цього руху стоїть не хто інший, як п. Іван Полтавець - Остряниця, як „військовий отаман". Українські громадяни в Европі та в Америці ледви чи памятають, що за особа п. Полтавець, яке його минуле і яка його теперішня „діяльність". Проте на нього треба звернути увагу не задля його великої особи, а з огляду на те, яку ролю може відограти цей чоловяга, як **знаряддя чужої політики.** Про Полтавця відомо, що він зявився на українськім ґрунті 1917 року, коли революційні події пробудили національну свідомість у ріжних ґрупах „малоросів" та „общеросів".

Якщо велика маса „малоросів" ставши свідомими синами України, йшла до рідного народу працювати щиро й чесно для його добра і щастя, то деякі з них шукали на новім полі **каріери і слави.** До таких шукачів слави належав також п. Полтавець, старшина царської армії, чоловік „неінтеліґентний". Про це, між іншим, свідчить і його нова книжечка, що аж „сяє" грубими помилками москалізмами і всякими мовними нісенітницями.

П. Полтавцеві прийшло до вподоби додати до свого прізвища ще й „придомок" — „Остряниця". Відома річ, що був такий повстанець проти Польщі в 17 віці, але він звався **Острянин.** П. Полтавцеві, що мабуть читав популярні брошури про гетьмана „Остряницю", схотілося мати собі дешевим коштом гетьманського „предка" і відтіль і його прибране без усякої історичної і дійсної підстави імя — псевдонім.

Полтавець не тільки „політик", а ще й „поет". Поетичний хист він показує також у своїй книжечці про „ідеольоґію". В його „Українськім козацькім гимні" слово „шумить" римується з „порвать", „хвилі могутні до Чорного моря ревуть" (як корова до теляти), тут і могили, що „розчинилися", і „прадіди", і „клич бобовий серед поля гучно несеця по землям козацьким" (правопис авторів, так волить писати сам пан „військовий отаман" і диктатор УНАКОР-у!) Колиб хто взяв на себе труд, почислити помилки п. Полтавця проти української мови, то знайшов би їх на 46 сторінках його книжечки не менше 1,000. Загалом, від цієї „політичної" брошури тхне такою безпросвітною „малоросійщиною" і читач сам себе питає: чи п. Полтавець проспав ці 20 років революції, чи пролежав, що навіть не навчився грамотно, по людськи, висловити свої думки?

Про Полтавця знаємо, що він давніше належав до прихильників П. Скоропадського, був за німецької окупації „ґенеральним писарем"; тоді він виявляв свою діяльність тим, що носив усякі театральні костюми ніби козацького стилю та при поясі чорнильницю на знак своєї писарської ранґи. Як завалився Скоропадський в грудні 1918 р., то Полтавець мусів тікати з України від „козацького народу" і осів у Мінхені, в Баварії. Там він зустрівся з Гітлером, Розенберґом і Ремом, які в той час починали творити німецьку фашистівську партію. 1923 року і р. 1926 Полтавець заявив себе гетьманом України, бо він не помирився з другим претендентом на гетьманську булаву — Скоропадським. Тоді він мав таке довіря між німецькими націстами, що відомий Альфред Розенберґ у своїй книжці з 1927 р. написав про Полтавця, як про вибраного українським народом гетьмана! (Майбутній шлях німецької закордонної політики — „Цукунфтвеґ айнер дойтшен Авсенполітік"). З приходом Гітлера до влади Полтавець мав великі надії. Але вийшло, як у тій приказці, що „старий хліб-сіль забувається". В Німеччині про „гетьмана" Полтавця забули. Коли в літі 1934 року Гітлер учинив кріваву розправу над опозицією в своїй партії, коли був розстріляний бувший начальник і орґанізатор штурмових відділів Рем, орґанізатор націонал - соціялістичної парті Гр. Штрасер і десятки інших, то й Полтавець трохи не позбувся голови, бо він чомусь стояв близько до опозиції. Деякий час він просидів у тюрмі, а потім вийшов на волю.

Відомо, що Гітлер писав свою книгу „Моя боротьба" у вязниці. Може й наш „український Гітлер" Полтавець написав свою „ідеольоґію" в „націонал - соціялістичній буцигарні? Але порівнання з Гітлером не йде на користь Полтавцеві. Гітлер добре знає німецьку мову і має розум. Полтавець, як побачимо далі, не має цих прикмет. Його стиль — це писанина напівграмотного писарчука, що нахватався модних фраз, не розуміючи гаразд їх значіння. Це несмачна самореклями самозванця і пройдисвіта, людини без усяких заслуг, що домагається панування над українським народом.

II.

Книжка п. Полтавця — це справжня „ідеольоґічна саламаха", як змістом, так і формою. Тут і деклямації про „волю, рівність і братерство" — отже гасла великої французької революції, що започаткувала в Европі боротьбу за демократичний устрій; з другого боку Полтавець рішучим тоном проголошує „наступившу націонал - соціялістично - фашистівську добу", де, самособою про „волю, рівність і братерство" смішно булоб говорити. Відомож, що Мусоліні, а за ним Гітлер і інші дрібніші мусолінята й гітлерята давно оголосили війну „засадам 1783 року", себто демократичним гаслам великої французької революції. Але твердить „козацький" жолудок п. Полтавця і таку саламаху легко перетравлює...

Та Полтавець на тім не перестав. Модні слова він радо позичає також у большевиків. Сталін проголосив 1923 року свою „ґенеральну лінію"; року божого 1936-го Полтавець і собі оголошує власну „ґенеральну лінію українського вільного козацтва".

Щоб не зостатися від інших диктаторів, які домагаються впливу на маси не так розумовими доказами, а більше бючи на їх почування, також Полтавець невправною рукою творить свою „леґенду". Мусоліні поставив „міт" великої римської держави, яку має відбудувати фашистівський рух в Італії; Гітлер оперує з мітом (казкою) про „чисту ґерманську расу", яка, мовляв, стоїть вище всіх інших націй, і на цій підставі хоче панувати в Европі. Полтавець шукає для свого „руху" ідеольоґічних предків у державі диких гунів, і за взірець „вожда" дає нам **Атилю,** що мав в Европі прізвище „божий бич". Ось як „поетично" описує п. Полтавець зустріч козаків з Атилею, що на бугрі „цілісенький день стояв нерухомо": „Минувши бугор, кожен козак відчував глибоко в серці, що він ант — козак — черкас — козак, що він не належить більше собі, лише Нації і вождеві і що лише з цим Вождем також цілий світ належить йому"! (стор. 8).

Полтавцева „ідеольоґія" одним махом ліквідує історичну науку про Україну, бо для нього є „козаки", як **нація,** якої частину складають українці... Тому він проголошує „великодержавність союзної козацької нації від Дністра до Волги"! (стор. 12). Ідучи так далеко в „козацькім імперіялізмі" на схід, Полтавець про західні границі „козацької нації" скромно мовчить. Румунам він великодушно дарує Буковину й Басарабію на захід від Дністра, а про Карпати і не згадує. На мапі України і „козакії" в книжці п. Полтавця на сході, за межами України, перебувають суто українські землі, як Кубанщина та полудньова Донщина, а на заході лінія Збруча відділяє Україну від Польщі. На мапці є Київ, Ростів і Катеринодар, але Львова нема! Чи може п. Полтавець уважає, що Галичани не належать до „коацького народу"? А деж узявся славний Петро Конашевич-Сагайдачний, хіба не з Самбірщини?

Ми марнувалиб час і папір, колиб писали про всі абсурди, які „городить" у своїй „ідеольоґії" Полтавець. Але деякі „квітки" з його ідеольоґії слід навести бо таки видно, що п. Полтавець неабиякий гуморист.

На стор. 25. він згадує про повалення Скоропадського в 1918 р. і „скромно" зазначає, що тодіж „деяка частина козацтва, разом з Військовим отаманом І. Полтавцем-Остряницею, була примушена вийти на еміґрацію, як і за часів Мазепи по Полтавській битві". Не пише Полтавець, хто його „примусив" накивати пятами з країни". А про це саме слід згадати: то були якраз Січові Стрільці, що стали на чолі української революції проти Скоропадського, який разом із своїм „ґенеральним писарем" Полтавцем проголосив прилучення України до Росії. Чи може порівнювати Полтавець свою ганебну втечу перед гнівом українського народу з еміґрацією мазепинців після Полтавського бою 1709 року? Чи п. Полтавець думає, що папір не червоніє, отже можна писати на ньому, що заманеться?

Але досить! Вся Полтавцева писанина дивно нагадує писання інших „вільних козаків" що за гроші польської дефензиви видають „Вольное Казачество" в Парижі. Не знаємо, з якого жолоба їсть п. Полтавець і його „рух", але нема сумніву, що той жолоб не-український, і що цей „рух" водиться проти інтересів і свободи української нації.

М. М.

ПОШАНУЙМО 25-ТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ КОМПОЗИТОРА О. ВІКТОРА МАТЮКА

Кожне громадянство розвивається та виростає на спадщинних цінноощах своїх батьків — громадських діячів і духових творців. Ті цінноощі це — ланки, що вяжуть між собою покоління народу, звязують його вчорашній день із нинішнім і майбутнім. Тимто й сучасне покоління має обовязок супроти своїх минулих і зокрема святий обовязок супроти свого попереднього покоління: зберегти трівалу память його заслуг.

Дня 8. квітня 1937 р. минає чверть століття від смерти **о. Віктора Матюка,** широко в народі відомого та любленого співця-композитора. І хоч як багато за той час змінилося, хоч як буйно розрослося в нас культурне та зокрема музичне життя, то вклад у скарбницю нашої музики, що його дав наш композитор, залишається трівалим. Бож нічого не втратила зі своїх весняних пахощів його безсмертна „Цвітка дрібная", однаково й досі крилами пісні лине любовний спів до верхів гір рідного краю („Крилець") і далі живе вічна, як ті наші зелені ниви, пісня „Родимий краю". А наше старше громадянство нераз любою згадкою обіймає передвоєнну добу, коли від Матюкового прольоґу із драми „Інвалід" або пісні „Прийди, весно...", до того з достроєм орхестри, гриміли наші концертові салі. Неодин із них згадує, з яким захопленням наші аматорські гуртки грали колись співогру „Капраль Тимко" з її дзвінкими піснями „Родимий краю" та молитвою „Отче небесний". Неодин пригадає собі колись популярні, тепер уже призабуті пісні, такі, як дует: „Вийди, ах, вийди", або пісню мисливця „Вже сонце високо" із мельодрами „Сила любови".

Не будемо перечисляти всіх творів Матюка, не будемо нагадувати його значних заслуг для церковної музики, для співу, для музичної літератури. Ми хочемо тільки цими словами поставити перед очі громади постать людини, що полишила такі великі сліди в історії нашої культури.

25-літні роковини смерти о. Віктора Матюка збігаються із 100-літтям „Русалки Дністрової", що під її знаком і почалася творчість наших перших композиторів, зокрема карівського Співця.. Святкуючи 100-ліття „Русалки", наше громадянство, зокрема наші музичні кола, не можуть забути про відсвяткування памяти о. Віктора Матюка так, як він на це собі заслужив.

Думку відсвяткувати гідно память о. В. Матюка кинуло село Карів — місце душпастирської, композиторської та громадської його праці, місце вічного його спочинку. Село це — устами заснованої Покійником місцевої читальні „Просвіти" — звертається до загалу громадянства із закликом: **Поставмо памятник на Його могилі!**

З тією метою утворився вже місцевий Комітет для збирання потрібних грошей. Село Карів і Родина Покійника склали вже чи зголосили свої датки на ту ціль. По дальшу поміч Комітет звернувся до наших центральних культурних установ у Львові.

Представники підписаних установ з великою радістю і признанням витають щасливу й висококультурну думку карівських селян, переймають її за свою і звертаються до всієї української суспільности в краю й поза краєм і передовсім до духовенства та всіх музичних і співочих товариств та кружків — із гарячим закликом: надсилайте свої **грошеві жертви** на згадану ціль до Центрального Комітету на адресу: **Львів, Центробанк, конто ч. 12.900** (Памятник о. В. Матюка), а якщо до чого, коли кому догідніше, на руки Місцевого Комітету на адресу: Андрій Сайчук, Карів, Брукенталь к. Угноваф

Всі українські краєві й позакраєві часописи просимо цей заклик передрукувати.

Львів—Карів, 4. березня 1937.

За Головний Виділ Товариства „Просвіта" у Львові: **Д-р І. Брик,** голова; **М. Дужий,** секретар.

За Музичне Т-во ім. Лисенка у Львові: **Й. Дрималик,** голова; **Іл. Гриневецький,** секр.; За Союз Українських Професійних Музик у Львові: **В. Барвінський,** голова; **Р. Сімович,** секретар.

За Співочі Товариства у Львові: Львівський „Боян": **Іл. Гриневецький,** голова, **О. Левицька,** секр.

„Бандурист": **Д. Породко,** голова; **О. Микитей,** секретар. „Сурма": **Яр. Гузар,** гол., **Б. Тарновецький,** секретар.

За Місцевий Комітет при читальні „Просвіти" в Карові: **П. Болнарчук,** голова; **А. Сайчук,** скарбник; **І. Воронка,** секретар.

За Центральний Діловий Комітет у Львові: **Д-р Ст. Людкевич, д-р Б. Кудрик, Т. Мусій.**

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Микола А. Лейкін.*)

БОРОТЬБА БИКІВ

(2)

— Алеж ні, ні... Приглянь тесе лише, пані, тореадорам... Чимжеж вони моглиб убивати, коли ніякої зброї не мають. Вся їх штука в цьому, щоби зручно вминати нападу бика. Боротьба, на якій вбивають биків, зветься курс еспанольс, а це курс ляндез. Такий рід, „де таро" зовсім не є небезпечний ні жорстокий, лише дуже забавний.

— я малаб охоту забратися з цього цирку. Я здавна належу до товариства охорони звірят, то мені не ялося би дивити на крові видовища.

— Хай теточка буде спокійна. Я ручу, що добре тетине серце не буде виставлене на пробу, — вспокоював її сестрінець.

Відчинилися ворота стайні, а з них за хвилину вибіг бик із задертим вгору хвостом. Був то червоний бугай із гривою на лобі. Бика держав на посторонку вже старий мужчина в широких білих штанах і ширококрисому чорному капелюсі. То був так званий „екартер", які рекрутуються зпоміж найдосвідніших тореадорів. Екартер пустив бика на середину арени та шарпнув так сильно за шнур, що бик станув наче прикований, на місці. Бик став розглядатися вправо та вліво, вишукував собі тореадора. Тореадор у зеленій блюзі підійшов до бика, а як станув на віддаль яких двох кроків, підскочив із піднесеними руками вгору, щоби звернути на себе увагу бика. Бик схилив роги, готовився до скоку.

Публика заніміла, Ґлафіра Семенівна скрикнула з переляку та схопила чоловіка за рукав. Тореадор відскочив зручно на бік, а бик у розгоні вдарив рогами в циркову баріеру. Публика винагородила зручного тореадора оплесками. Бик став проходжуватися по арені, шукав іншої жертви, а тореадори відступали перед ним, перескакували часом за баріеру та ховалися поза нею і відтам вимахували хустками. Нараз бик кинувся на горбатого. А цей, неприготований на напад, став втікати до перегороди, та прочуваючи, що бик ось-ось здогонить його, кинувся під самі ноги розюшеного звіра.

— Ах, Божеж мій! — скрикнула стара Закрепіна та з жаху притискала песика так сильно, що він заскомлів.

Та страх Закрепіни виявився зайвим. Бик не міг зупинитися у розгоні та перескочив через горбатого. Цей, користаючи з того, вискочив на баріеру та виминув нового нападу бика. За це публика гарячо оплескувала його. Бик шукав очима горбатого, та замісць нього станув перед ним інший тореадор в чорній блюзці, прикрашеній двома медалями, завішеними на червоній і зеленій стяжці. Бик похилив голову та кинувся на нього. Тореадор припустив його близько до себе, а як бик хотів взяти його на роги, він перескочив звіра на всю його довжину. Бик ударив знову рогами в баріеру, а потім, порскаючи піною, став порпати землю ногою, виявляючи так свою бішеність. Змагуни сховалися за баріерою.

— Якось налякалися — тішиться Іванов — втікають що сили, тільки білі шаравари мигають.

Бик все ще порпав землю, а коли екартер тягнув його за мотуз, кинувся на нього і старий мусів також втікати за баріеру.

Публиці не сподобалося те все, тому стала свистати та кричати з усіх боків.

— Боягузи! боягузи!

Це приневолило тореадорів вийти зпоза баріери на арену. Одначе вони держалися баріери, готові перескочити її в небезпеці. Невдоволення публики зникло щойно тоді, як на середину арени виступив тореадор із мавританськими ковтками в ухах. Він пішов назустріч бикові, підкидаючи вгору шапкою. Бик кинувся на сміливця, та цей зручно скочив на бік, а як знайшовся поза биком, шарпнув його так сильно за хвіст, що звір встав на передні коліна.

Викликало це загальне захоплення. Публика на ґалерії ревіла з радощів, підкидала вгору шапками та хустками.

Колиж бик піднісся із землі та став шукати свого переможця. Цей стояв вже на баріері та клянявся глядачам.

Еспанка-вольтижерка післала навіть рукою з льожі цілунок переможцеві.

(Дальше буде).

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

10.

Відділ 55 У. Н. Союзу в Кортіс Бей, Мд., по нарадах членів на мітінгу дня 21. березня б. р., одноголосно піддає такі конвенційні думки:

1. Взяти на конвенції під увагу старих членів, що стоять в організації по 20 і більше років і знижити їм можливо вкладки, які приходиться їм тепер затяжко платити.

2. Ми зробилиб поступ в Америці й з У. Н. Союзом, якби взялися заложити Український Центральний Банк, щоб гроші Союзу були в наших руках, та щоб свої з них користали. Мажнаб потворити як можливо філії цього банку по ріжних містах і давати там нашим людям пожички на перший морґедж. Це скріпилоб нашу національність в Америці — морально й фінансово.

3. З грошей, зложених на Сиротинець, нічого нема. Можнаб при помочі зложеного фонду і помочі товариств і їхніх добровільних жертв заложити Приватну Вищу Школу для української молоді в Америці. Нам треба таких людей, щоб вийшли з такої школи і знали наш нарід і його потреби.

4. Не повинно бути, щоб з одного міста було по два чи три головних радних У. Н. Союзу. Тому делеґати повинні при виборі нових головних урядників слідити за тим, щоб з одного міста був вибраний тільки один головний радний, а теж один і зі стейту.

5. Хто затягнув в У. Н. Союзі пожичку і її не сплачує, не рахувати йому процентів.

6. Даймо нашому органові „Свободі" більшу свободу у писанню, а буде більший поступ. Не критикуймо часопис у такий спосіб, як це тепер дехто пробує робити, чуючись з нього невдоволеним. Наші редактори самі знають, де й кому робиться кривда і яка це кривда. Вини знають, що є з національного й громадського боку гріхом і що треба публично карати. Тільки даймо їм можність усе те висказати, а правда й факти вийдуть наверх.

Наші завваги може такі, що можна з них дещо взяти, а дещо відкинути, але писані в добрій вірі й на те, щоб з нарад Конвенції вийшло добро для У. Н. Союзу й українського народу.

Петро Чайковський, предс.; **Стах Демчук,** касієр; **Микола Шандровський,** секр.; **Л. Шандровський,** делеґат.

11.

Конвенційні проекти Товариства „Свобода", відділ 194 У. Н. Союзу в Ню Йорку, Н. Й.

Такого роду орґанізація як наш Український Народний Союз має тільки тоді запевнене існування і успішний розвиток, коли будуть до неї безперервно припливати нові члени. Щоб такий безперервний приплив нових членів був можливий, потрібно для цього створити сприятливі відносини.

Поперше, потрібно в нас мати ріжного роду грамоти, як це мають американські асекураційні стоваришення, і потрібно мати не більші оплати як вони є в американських асекураційних спілках.

Подруге, потрібно, і то дуже стисло, придержуватися означених цілей У. Н. Союзу, що означені 5. параґрафом статута, а головно відноситись толерантно до людей ріжних політичних переконань, шанувати такі ріжні переконання і таким робом уникати негодовання деяких кругів наших людей.

Щоб понизити місячні вкладки і тим мати більшу спромогу конкурувати з іншими орґанізаціями, ми пропонуємо відлучити оплату на офіційний орган „Свободу" від обовязкових місячних оплат; знести народний фонд, зменшити на три центи фонд адміністраційний, а таким способом можна буде понизити членські вкладки на 35 центів місячно. Це булоб дуже важним чинником як для придержання старих членів таксамо для орґанізування нових.

На випадок відлучення органу „Свободи" від У. Н. Союзу, пропонуємо заступити його місячним журналом, при якім можна обслужити Союзозі справи. „Свобода" за сорок літ свого існування вже певно має такий круг людей, що можуть її одержувати передплатою, а то й пресовим фондом, як схочуть мати ґазету.

Щоб не творити антипатій до У. Н. Союзу, від деяких людей, що мають інші погляди чи релігійні переконання як, скажім, люди в головній управі, ми пропонуємо цілковито зліквідувати політиканство в У. Н. Союзі, як неофіційну функцію і придержуватися стисло наміченних цілей нашим статутом. Американські подібні інституції тільки тому дійшли до таких поважних розмірів свого розвитку, що в їх орґанізаціях політиканства нема. Нема його в Ню Йорк Лайф Іншуренс, нема в Метрополітен, нема в Еквітебел, нема майже ніде, а є тільки в нас, і ми пропонуємо конвенції його зліквідувати, а політики хай йдуть до політичних партій робити політику.

Якщо „Свобода" не буде оплачуватись всіма членами, тільки такими, що годяться з її напрямком, то інші не будуть мати причини, ані претенсій ворогувати на Український Народний Союз.

Пропонуємо счеркнути з параґрафу 136-го речення, „...ані не є комуністичного переконання", бо це речення надає дискримінаційний характер цілому параґрафові і противорічить парґарафові 5-му нашого статута, тай незгідне з основними законами цеї країни. Маючи такі параґрафи в нашому статуті, наражуємо У. Н. Союз на втрату лайсенсу майже у всіх стейтах, колиб хто хотів зробити з цього судовий пробний процес. Зрештою цей параґраф може бути притокою для великої скількости людей уважати нашу орґанізацію за мало здібну боротися проти фашистівських тенденцій, що в свою чергу відбивається відємно на можливостях орґанізувати широкі робітничі маси в ряди У. Н. Союзу.

Пропонуємо конвенції таксамо знайти можливости для плачення членам дивіденди по упливі трьох років членства, так як роблять американські асекураційні товариства.

Пропонуємо конвенції, щоб висловити свою піддержку у реформах Рузвелта відносно Найвищого Суду Злучених Держав і в інших його реформах.

А. Одайський, предсідник; **Теодор Пітула,** касієр; **Stephen Hnatyshyn,** секретар.

12.

Відділ 98. У. Н. Союзу в Шенандоа, Па., ухвалив такі передконвенційні проекти:

1. Старі члени є дуже покривджені, а найгірше ті каменярі, що стоять в Союзі від самих початків. А таких є кілька в 98 відділі, що як їм приходиться платити кожного місяця, то стоять їм сльози в очах за такий тягар.

2. Де є в родині більше членів У. Н. Созу, щоб приходило тільки одно число ґазети, бо є нарікання, що родина видає задармо гроші, а тепер є депресія. Хай поміркує екзекутива, що по відділах є поляки і словаки, що не вміють читати української ґазети, тож таким членам не треба „Свободи".

3. Як новий член, приступає до орґанізації, а не хоче ґазети, щоб його не силувати платити за ґазету, бо через те багато не приступає до У. Н. Союзу.

4. Щоб календар був задармо, так як інші орґанізації дають дарунок членові, як це було піднесено на 18 Головній Конвенції в Дітройт, Мі.

5. Сиротинець-захист У. Н. Союзу. До того повинні взятися обєднані українські орґанізації в Америці, то тоді скорше його побудуємо, бо інші орґанізації й відділи скорше поспішать з жертвами на Сиротинець для українських сиріт та інвалідів в Америці.

6. Щоб У. Н. Союз злучився з У. Р. Союзом. Скрентонський Союз вже має щодо того ухвалу з минулої конвенції й ми тепер добре застановімся над цею важною справою і на нашій конвенції.

7. Щоб конвенція в Вашинґтоні вирішила відразу, в якім місті має відбутися наступна конвенція.

Микола Максимчук, делеґат; **Іван Чорний,** секретар; **Іван Земба,** касієр.

ЗВІДОМЛЕННЯ

ПРО МАЄТКОВИЙ СТАН У. Н. СОЮЗУ Й ОЦІНКУ ГРАМОТ З КІНЦЕМ 1936 РОКУ, ЯКЕ ПОДАЄМО ДО ВІДОМА ЧЛЕНСТВА ЗГІДНО З ВИМОГАМИ СТЕЙТОВИХ АСЕКУРАЦІЙНИХ ДЕПАРТАМЕНТІВ:

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, 1936.

	Mortuary and Reserve Fund	Disability F'd	Nat'l Fund	Orphans Fund	**) Expense Fund	Totals
Balance from Previous Year	$3,343,261.32	$76,939.14	$5,703.61	$205,434.01	$465,440.68	$4,096,778.76
Income from January 1, 1936 to December 31, 1936.						
Membership Fees actually received			4,826.06			4,826.06
Assessments or premiums during first 12 months of membership of which all or an extra percentage is used for expense	358,023.83				123,513.80	481,537.63
All other assessments or premiums	33,065.63	19,254.74			23,743.17	76,063.54
Total received from members	391,089.46	19,254.74	4,826.06		147,256.97	562,427.23
Gross interest on mortgage loans less $2,602 accrued interest on mortgages acquired during the year	59,948.09	1,555.00		4,966.43	2,091.76	68,561.28
Gross interest on bonds $52,521.19 and dividends on stocks $161.35, less $5,086.25 accrued interest on bonds acquired during the year	41,436.03	282.23		4,279.92	1,598.11	47,596.29
Gross interest on deposits in trust companies and banks	1,617.54	305.18		156.42	1,459.07	3,538.21
Gross rents from society's property, including $1,000.00 for society's occupancy of its own buildings	44,249.36			2,461.47	7,617.83	54,328.66
Sale of lodge supplies					11.00	11.00
Interest from loans on certificates	8,563.57					8,563.57
Orphans Fund				6,328.40		6,328.40
Gross profit on sale or maturity of bonds	31,020.29	274.39		1,763.51	1,534.00	34,592.19
Total Income	$ 577,924.34	$21,671.54	$ 4,826.06	$ 19,956.15	$161,568.74	$ 785,946.83
Amounts carried forward	$3,921,185.66	$98,610.68	$10,529.67	$225,390.16	$627,009.42	$4,882,725.59

	Mortuary and Reserve Fund	Disability F'd	Nat'l Fund	Orphans Fund	Expense Fund	Totals
Amounts brought forward	$3,921,185.66	$98,610.68	$10,529.67	$225,390.16	$627,009.42	$4,882,725.59
Disbursements from January 1, 1936 to December 31, 1936.						
Death claims	176,395.50					176,395.50
Permanent disability claims		19,045.91				19,045.91
Waived payments	1,261.28	39.52	9.88		247.94	1,558.62
National Fund			5,861.52			5,861.52
Orphans Fund				18,766.79		18,766.79
Cash Surrenders	30,083.93					30,083.93
Equities transfered to Adult Class	8,210.00					8,210.00
Total benefits paid	215,950.71	19,085.43	5,871.40	18,766.79	247.94	259,922.27
Commissions and fees paid to deputies and organizers					27,609.70	27,609.70
Salaries of officers and trustees					8,200.00	8,200.00
Salaries of office employees, No. 9					5,562.50	5,562.50
Medical Examiners' fees					2,568.00	2,568.00
Traveling and other expenses of officers, trustees and committees					2,012.91	2,012.91
Insurance Department fees					428.00	428.00
Rent for society's occupancy of its own building					1,000.00	1,000.00
Advertising, printing and stationery					3,104.70	3,104.70
Postage, express, telegraph and telephone					1,719.63	1,719.63
Lodge supplies					10,213.73	10,213.73
Official publication					48,840.00	48,840.00
Expense of Supreme Lodge Meeting					1,810.95	1,810.95
Legal expense in litigating claims				25.00	749.50	774.50
Other legal expenses					1,955.00	1,955.00
Furniture and fixtures					164.80	164.80
Taxes, repairs and other expenses on real estate	155.63				11,013.09	11,168.72
Bonds of Supreme Officers					365.63	365.63
Robbery & Employees Insurance, Safe Vault Rent					89.00	89.00
Actuary & Statistical Services					2,220.81	2,220.81
Gross loss on sale or maturity (b) bonds	53.00					53.00
Decrease on F.H.A. Ins Mtgs over par	3,635.78					3,635.78
Total Disbursements	$ 219,795.12	$19,085.43	$5,871.40	$ 18,791.79	$129,875.89	$ 393,419.63
Balance before transfers	$3,701,390.54	$79,525.25	$4,658.27	$206,598.37	$497,133.53	$4,489,305.96
Increase by transfers					1,031.25*	
Decrease by transfers	1,031.25					
Balance	$3,700,359.29	$79,525.25	$4,658.27	$206,598.37	$498,164.78	$4,489,305.96

*) This transfer results from the exchange of the old N. F. C. Certificates to new American Experience Certificates and is the surrender charge deducted from the reserve in accordance with the By-Laws.

**) Expense Fund складається з таких фондів: адміністраційного старших членів і дітей, конвенційного й фонду для обезпеки інвестицій і смертности.

LEDGER ASSETS

Book value of Real Estate	$1,154,088.16	$
Mortgage Loans on Real Estate, first liens, $1,302,239.50; other than first liens, $1,200.00	1,303,439.50	
Loans to certificates holders	480,638.00	
Book value of Bonds, $1,197,920.09; Stocks $13,285.00	1,211,205.09	
Deposits in trust companies and banks not on interest, $183,069.79; on interest $156,865.42	339,935.21	
Total Ledger Assets		4,489,305.96

NON-LEDGER ASSETS

Interest due, $9,805.24 and accrued, $12,626.33 on Mortgages	$ 22,431.57	$
Interest due, $19,468.85 and accrued, $9,704.71 on loans on Certificates of Members	29,173.56	
Interest accrued on bonds not in default	13,139.77	
Interest accrued in Banks	1,520.32	
Rents and interest due	976.00	
Total interest and rents due and accrued		67,241.22
Assessments actually collected by subordinate Lodges and not yet turned over to Supreme Lodge		1,611.89
Printing Plant	20,511.02	20,511.02
Gross Assets		$4,578,670.09

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED

Deposits in suspended banks	2,725.77	
Book value of Real Estate over market value	36,165.43	
Book value of bonds over amortized or investment value	58,766.76	
Book value of stocks over market Value	9,969.50	
Interest due and accrued on mortgage loans in default	13,697.21	
Liens, loans or other credits in excess of net value of individual certificates	33,369.00	
Printing Plant	20,511.02	
Book value of mortgage loan other than first lien	1,200.00	176,404.69
Tota Admitted Asests		$4,402,265.40

LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS.

Death benefits due and unpaid	$ 1,679.54
Salaries, rents, expenses, commissions, etc., due or accrued	499.93
Taxes due or accrued	4,384.30
Advance assessments or premiums	3,546.72
Reserve for waived monthly dues for 1937	20,000.00
Orphan's Fund (in trust for beneficiaries under age)	197,393.16
National Fund (not for insurance purposes)	4,671.91
Overpaid interest on loans to certificate holders (Juvenile Dept.)	3.30
Total unpaid claims and other current liabilities	$ 232,178.86
Reserve for protection of Certificates	2,295,875.00
Unassigned Funds	1,874,211.54
Total to Balance with Admitted Assets	$4,402,265.40

EXHIBIT OF CERTIFICATES

	Number	Amount
Benefit certificates in force December 31, 1935	30,507	$20,626,403.40
Benefit certificates written during the year	3,110	1,806,079.00
Benefit certificates revived during the year	2,716	1,682,879.40
Totals	36,333	$24,115,361.80
Deduct terminated, decreased or transfered during the year	5,036	3,050,913.00
Total benefit certificates in force Dec. 31, 1936	31,297	$21,064,448.80
Benefit certificates terminated by death during 1936	218	175,934.00
Benefit certificates terminated by lapse reported during 1936	4,818	2,874,979.00

EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims unpaid December 31, 1935	6	$ 3,391.04
Claims reported during the year	218	175,934.00
Totals	224	$179,325.04
Claims paid during the year	221	176,395.50
Balance	3	$ 2,929.54
Saved by compromise or scaling down claims		1,250.00
Claims unpaid December 31, 1936	3	$ 1,679.54

EXHIBIT OF PERMANENT DISABILITY CLAIMS

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims reported during the year	514	$19,045.91
Totals	514	$19,045.91
Claims paid during the year	514	$19,045.91

VALUATION BALANCE SHEET AS OF DECEMBER 31, 1936
as filed with the Illinois Insurance Department
(Including Juvenile Fund)

Total Admitted Assets	$4,402,265.40
Less—Assets of General and Expense Funds	777,841.81
Admitted Assets of Mortuary Funds	$3,624,423.59
Certificate Reserve—Adult	$2,252,688.00
Certificate Reserve—Juvenile	43,187.00
Claims and Accrued Liabilities	30,113.79
Total Liabilities	$2,325,988.79
Margin of Safety to Certificateholders	1,298,434.8
Total	$3,624,423.59

The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1936 was 155.8%

The ratio of actual death losses to the expected deaths of the mortality tables for the year 1936 was 75.0%

The rate of interest earned on the benefit funds during the year 1936 was 3.8%

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

М. Мурашко, гол. предс. **Р. Слободян,** гол. фін. секр.-кас.
В. Малевич, заст. гол. предс. **Д. Галичин,** гол. рек. секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 11. квітня, в годині 2-гій пополудні, в українській галі, Норт Ґудман. Просимо членів прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. — Микола Головка, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільних Козаків, від. 316, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в четвер, 8. квітня, точно в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 831 Джезеф Еве. Просимо всіх членів конче прийти на ті збори, бо є важні справи до порішення. Довгуючі члени зволять вирівняти свою залеглість, бо в противнім разі будуть суспендовані. — В. Ґурянський, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 234, повідомляє всіх своїх членів, що квартальні збори відбудуться в пятницю, 9. квітня, в годині 7:30 ввечір, в гали У. Н. Дому, 214-216 Фултон ул. Просимо всіх членів прийти на час, бо є важні справи до полагодження. Нові кандидати, котрі хотілиб стати членами Товариства і У. Н. Союзу, хай прийдуть на збори, а радо їх приймемо. Пригадуємо батькам, котрі ще не мають дітей в Союзі, хай стараються вписати на цих зборах. Пригадуємо довгуючим членам, щоб вирівняли свої залеглости, щоби не перетягати з місяця на місяць, бо це спричиняє заколот в Товаристві. — П. Стацко, предс.; М. Ґенеґа, кас.; К. Пілат, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Василія Вел., від. 364, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Обовязком кожного члена є бути на зборах, бо є важні справи до вирішення, як: справа балю і пікніку, перенесення грошей з одного банку до другого, ухвалення проєкту на конвенцію У. Н. Союзу. Член, що не замовив ще пропатної книги У. Н. Союзу, може це зробити на цих зборах. Довгуючі члени повинні вирівняти свій довг, як також за діти, бо в противнім разі поступимо згідно з ухвалою. — Андрій Барбер, предс.; Стефан Кравчук, кас.; Іван Сподар, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома усім членам, що квартальні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, в годині 12-тій вполудне, в гали парохіяльній при Кліперт і Едвард. Просимо прийти точно на час, бо в 3-тій годині є інші збори і галю мусимо опустити. Ті члени, котрі ще мають довг з 1936 року, хай вже раз вирівняють, бо в противнім разі хай знають, що їх чекає. Котрі члени ще не дали замовлення на пропамятну книгу, а хотілиб її мати, хай дадуть замовлення. Старайтеся приєднувати нових членів, як старших, так і дітей. — Іван Форись, предс.; Ілля Андрусевич, кас.; Петро Кізел, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, в годині 2-гій пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. Приявність членів є обовязкова. Довгуючі члени щоб постарались вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Р. Рубльовський, секр.

ПОСМЕРТНА ОПОВІСТКА.

Дня 3-го квітня ц. р. помер в 55 році життя АФРИМ КЛЯНЦКО, член тов. Запорозька Січ, від. 67 У. Н. Союзу.

Покійний родився в селі Вося, повіт Горлиці, Галичина. До У. Н. Союзу вступив в 1915 році. Покійний осиротив жінку Анну і сина Стефана. Похорон відбувся 5. квітня в годині 9-тій рано, з дому жалоби 226 Гов Аве., до укр. греко-кат. церкви, Ансонія, Конн.

В. Й. П.

Григорій Патинок, секр.

ПОСМЕРТНА ОПОВІСТКА.

Дня 3-го квітня ц. р. померла в 16-му році життя ЛЕЛІЯ ОНИЩУК, дочка Параскевії і Емілiяна Онищук, члениця Запорозької Січи, від. 371 У. Н. Союзу в Нюарку, Н. Дж.

Покійна родилася в Філядельфії, Па., а опісля в четвертому році переїхала з родичами до Нюарку, де ходила до школи і була вже на другому році Гайскул. Хоч була молоденька, але вже працювала між молоддю, деклямувала, знала українську мову і була всіми люблена. Похоронні богослуження відбулися в понеділок, в 2-гій годині пополудні, які відслужив пастор А. Кумань і хор укр. през. церкви під проводом проф. Ю. Кириченка.

В. Й П.

Олекса Шумський, секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

БАЛТИМОР, МД.

Свято Шевченка.

Заходом Українсько-Американського Клюбу відбулося в нас дня 21. березня ц. р. в Народнім Домі Свято Тараса Шевченка. На те свято прийшло багато місцевих і позамісцевих українських громадян. Програму виконав місцевий Народній Хор, а святочну промову виголосив річево і з запалом молодий Володимир Черниж. На поклик голови У. А. Г. Клюбу Григорія Подгорняка, щоб присутні зложили жертву на народні цілі, переведено збірку, яка дала суму $22.90. З того вислано на Рідну Школу до краю через Обеднання $15, а $5 на читальню Просвіти на Волині. $2.19 було розходу у звязку з влаштованням свята, а 75 ц. остало в касі Клюбу.

Імен жертводавців не подаємо, бо уважаємо, що тиха жертва є приємніша для всіх. Цею дорогою складаємо тільки подяку всім жертводавцям за датки і за участь у святі.

Комітет У. А. Г. Клюбу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, точно в годині 1:30 пополудні, в Русскім Н. Домі, 620 Мортон Еве. Просимо, щоб кожний член обовязково був приявний на цих зборах, бо контр. комісія здасть звіт за три місяці. Не приявний без важної пирчини член заплатить кару згідно зо статутом. — Яцко Ташик, предс.; П. Закорчемний, кас.; Василь Новак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що перші квартальні збори відбудуться в суботу, 10. квітня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та вул. Є багато важних справ до полагодження, тому всі члени повинні прийти на час. Просимо довгуючих вирівняти свої залеглости. — Е. Парницький, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаємо до відома членам Тов. Любов, від. 45, що звичайні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, в годині 2-гій пополудні, в домі Тов. Ам. Горожан, 47 Н. Френклин ул. Тому, що є важні справи до полагодження, просимо членів зійтись на час. Пригадуємо членам, котрі хочуть мати пропамятну книгу, щоби зголосилися на зборах. — Теодор Малик, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ТОНТОН, МАСС.

Збірка замісць коляди.

Хоч цього року місцеві члени ОДВУ не ходили колядувати на визвольну боротьбу, проте вони не забули за свій обовязок супроти тих, що борються за краще завтра свого народу. На гостині в громадян Оліярів, на заклик гром. М. Шарина й гром. Томи Стойки зложили приявні гості по $1: С. Сорочка, Г. Салата, М. Шаран, М. Семеґен, О. Шура, М. Хруняк, К. Оліяр, Віра Оліяр, А. Оліяр, Т. Стойко, М. Витязь, І. Харамбура. З каси доложено $8. Разом вислано до Ц. У. ОДВУ $20, розділюючи: $12 на визвольну боротьбу, по $4 на інвалідів і Рідну Школу.

Віра Оліяр, секр.

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ.

(147)

Воєвнича постава дівчини не дуже здивувала Тарзана. Він привик до того, що люди, які бачили його перший раз, боялися його. Йому тільки жалісно стало дівчини, яка думала, що своїм луком вона моглаб його здержати. Підійшовши до неї він лагідно промовив: „Положи свого лука, я не зроблю тобі нічого злого".

Його мова здивувала Калі і вона опустила лука. А Тарзан говорив далі: „Незабаром прийде сюди твій приятель". „Мій приятель?" ще більше зчудувалась дівчина. „Хто саме?". „Мужчина, якого називають Олд Таймер", відповів Тарзан. „Олд Таймер!" викрикнула радісно дівчина. „Ах, Боже, то він жиє!" раділа вона далі. В цю хвилю з кущів висунулася наперед Нкіма а за нею Олд Таймер.

Побачивши дівчину, Олд Таймер відразу забув про втому і побіг скоро її назустріч. „Ти ціла, здорова?" почав він випитувати, стараючись запанувати надаремне над своїми емоціями". Так, я ціла і здорова" відповіла дівчина, теж стараючись запанувати над собою, щоб не кинутись йому в обійми. „А ти, а вині.. нічого вам не стадося?", випитувала вона соромливо.

Тарзан не цікавився приватніми справами Олд Таймера і дівчини. Йому тільки було дивно, що вони не висказують отверто того, що лежить їм на серці, тільки чомусь здушують це. „Я виведу вас звідсіль, з нетрів, у безпечне місце", сказав він їм. Але дівчина в поспісі відповіла: „О ні, є щось дорожче для мене ніж безпека. Я мушу віднайти Джерого Джерома".